

Tartu Ülikooli Narva Kolledž

MAGISTRIEKSAM

Õppekava

KEELEÕPETAJA MITMEKEELSES KOOLIS

Tudengi käsiraamat

Narva 2021

Käsiraamat on mõeldud „Keeleõpetaja mitmekeelses koolis” eriala üliõpilastele magistrieksamiks valmistumisel. Raamat annab ülevaate eksami eesmärkidest ja sisust, sisaldades enesekontrolliks näiteid eksami tüüpülesannetest ja -testidest, mis on varustatud võtmega.

SISUKORD	
MAGISTRIEKSAM	4
Eksami eesmärgid.....	4
Eksami formaat.....	5
NÕUDED MAGISTRIKRAADI TAOTLEJALE	6
➤ Teemaatiline miinimum	6
➤ Soovituslik õppematerjal.....	6
TESTI NÄIDE	13
Test „PSÜHHOLOGILIS-PEDAGOOGILINE KOMPETENTS“	13
Test „METOODILINE KOMPETENTS“ (EESTI KEEL TEISE KEELENA).....	14
Test „METOODILINE KOMPETENTS“ (INGLISE KEEL VÕÕRKEELENA).....	17
Test „METOODILINE KOMPETENTS“ (VENE KEEL VÕÕRKEELENA).....	19
Test „METOODILISED JA PEDAGOOGILIS-PSÜHHOLOGILISED KOMPETENTSID (TEADMISED) “	21
VÕTI ENESEKONTROLLIKS.....	24
Test “PEDAGOOGILIS-PSÜHHOLOGILINE KOMPETENTS.....	24
Test „METOODILISED JA PEDAGOOGILIS-PSÜHHOLOGILISED KOMPETENTSID (TEADMISED) “	25
TESTIDE TULEMUSTE HINDAMINE	26

MAGISTRIEKSAM

Eksami eesmärgid

- võimaldada magistrandil demonstreerida teoreetiliste teadmiste ja praktilal omandatud teadmiste seostamisoskust.

Eksami ülesanded:

Selgitada välja, mil määral üliõpilane:

- teab ainedidaktika metodoloogilisi ja teoreetilisi aluseid, õpetamise eesmäärke, sisu, meetodeid, metoodilisi võtteid ning õppevahendeid; pedagoogiliste eesmärkide rakendamise iseärasusi erinevates õppeainetes; oskab kavandada pedagoogilist tegevust ning rakendada metoodilisi teadmisi praktikas (oskab välja selgitada õppetunni / ülesande eesmäärke, anda hinnangut õppetunni materjali valikule ja hulgale, õpetaja ja õpilaste tegevusele);
- tunneb psühholoogilis-pedagoogilisi protsesse, arvestab õpilaste arenguga seotud iseärasuste ja seaduspärasustega, oskab juhtida õppeprotsessi, juhendada õpilaskollektiivi ning valdab pedagoogilise suhtlemise võtteid.
- tunneb pedagoogika uurimismeetodeid ja teadusteksti koostamise, analüüsi ja argumenteerimise metoodikat, oskab lahendada ainealaseid pedagoogilisi ja psühholoogilisi probleeme.

Eksamil kontrollitakse järgmisi kompetentse:

1. Pedagoogilis-psühholoogiline kompetents

2. Metoodiline kompetents

3. Uurimiskompetents

Eksami formaat

Esimene päev:

Test 1

Psühholoogilis-pedagoogiline kompetents

- 25 minutit
- pedagoogilis-psühholoogiliste ülesannete lahendamine

Test 2

Metoodiline kompetents

- 70 minutit
- metoodiliste ülesannete lahendamine
- tunnikonspekti koostamine

Test 3

Uurimiskompetents

- 60 minutit
- uurimiskompetentsi tõendavate ülesannete lahendamine
- lühikese teadusliku teksti kirjutamine

Teine päev:

Test 4

Metoodiline kompetents ja pedagoogilis-psühholoogiline kompetents

---

- 70 küsimust, valikvastustega test

NÕUDED MAGISTRIKRAADI TAOTLEJALE

- **Temaatiline miinimum**
- **Soovituslik õppematerjal**

Miinimumteadmised ja -oskused alusmooduli teemadest lähtuvalt:

Suhtlemine ja tagasiside haridusorganisatsioonis	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Suhtlemise eesmärgid ja vahendid. ➤ Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. ➤ Suhtlemistõkked. ➤ Suhtlemisoskused õpetaja töös. ➤ Eetika suhtlemisel. Kultuuri mõju suhtlemisele. ➤ Aktiivse kuulamise tehnikad (ümbersõnastamine, peegeldamine, kokkuvõtete tegemine jm). ➤ Küsitlemis- ja nõustamisoskused. ➤ Kuulamist toetavad mikrooskused. ➤ Tagasiside andmine ja vastuvõtmine. ➤ Tagasiside koostamise põhimõtted. Positiivne ja negatiivne tagasiside. ➤ Edenemismõtteviisil (C. Dweck) põhineva tagasiside andmine. Suhtlusel põhinevad refleksioonimeetodid (GROW, hamburger). Kool kui suhtluskeskkond ja õpetaja kui selle keskkonna looja. Grupiprotsessid, grupi arengufaasid. ➤ Suhtluskonfliktid. ➤ Emotsionaalne komponent suhtluskonfliktides. ➤ Konfliktidega toimetulek. ➤ Mina- ja Sina-sõnumid
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bolton, R. (2002). Igapäevaoskused. Kuidas ennast kehtestada, teisi kuulata ja konflikte lahendada. Väike Vanker. ➤ Krips, H. (2011) Konfliktidest ja suhtlemisoskustest õpetamisel ning juhtimisel. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus. ➤ Krips, H. (2003) Suhtlemisoskustest õpetamisel ja juhtimisel. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus. Olla olemas: käsiraamat kriisidest õpetajatele koolides ja lasteaedades. https://issuu.com/haridusministeerium/docs/kriisilukorradkoolis ➤ Sutrop, M.; Randma, L. Klassijuhataja käsiraamat (veebiväljaanne) Õpetaja kui väärtuskasvataja - miks ja kuidas. Peatükk 7. Klassijuhataja kui kommunikatsioonijuht (modereeriv roll vanemate vahelises väärtuskommunikatsioonis ning õpilaste ja vanemate vahelises kommunikatsioonis) ➤ Türk, K. (2006). Arenguvestlused koolis Kohustuslikud õppematerjalid Soovituslikud õppematerjalid ➤ Dweck, C. (2017) Mõtteviis. ➤ Feldschmidt, M, Türk, K. (2013) Õhinapõhine kool (2.4.3. Kolmesuunaline tagasiside

- Gordon, T. (2006). Õpetajate kool.
- Lefrancois, Guy R. (2001) Psychology for teaching. Belmont: Wadsworth/Thomson Learning.
- Lehtsaar, T (2008) Suhtlemiskonflikti psühholoogia
- Lobanov, A.A.. (2004) Osnovy professionalno-pedagogicheskogo obsheniya: uchebnoe posobie dlja studentov vuzov. Moskva: Akademija.
- McKay, M. (2000, 2007) Suhtlemisoscused: kehakeel, tutvuste sõlmimine, peresuhted, seksuaalsuhted, partneri mõjutamine, suhted tööl / Matthew McKay, Martha Davis, Patrick Fanning; (tõlkinud Triin Tael; toimetanud Katrin Kern) Tartumaa: Väike Vanker.

- Õpetaja kutse-nõuded tööks õpetajana: tööülesanded, tööd reguleerivad õigusaktid, kompetentsid, kutse-eeetika.
- Õpetajate kogukond.
- Grupi identiteet ja visioon, kollektiivne tõhusus. Õpetajate koostöö.
- Õpetaja töös esinevate probleemide analüüs.
- Toimetulek ühiskonna/juhtkonna/lapsevanemate/kolleegide survega. Identiteet, selle olemus ja muutumine.
- Identiteedi kujunemine ja muutumine, teoreetilised lähtekohad.
- Õpetaja identiteet ja visioon (mina ise).
- Õpetaja roll klassis, koolis, ühiskonnas.
- Õpetaja identiteeti mõjutavad tegurid.
- Õpetaja isiksus ja isikuomadused.
- Väärtused. Eneseregulatsioon.
- Juhtimisstiilid ja -võtted. Õpetaja juhina ja eestvedajana.
- Õpetaja füüsiline, vaimne ja emotsionaalne tervis.
- Õpetajad ühiskonnas.

- Eesti õpetajaetika kodeks. Eesti Õpetajate Liit,
- <http://www.eetika.ee/sites/default/files/eetika/files/ff417524f1ca08ff1a5fcb8131e6ce2.pdf>
- Õpetajate professionaalne areng ja selle toetamine. 2013. E. Krull, Ä. Leijen, M. Lepik, J. Mikk, L. Talts, T. Õun (toim.). Eesti Ülikoolide Kirjastus
- Poom-Valickis, K., Löfstrom, E. 2014. Pikiuuring õpetajaks õppijate professionaalse identiteedi kujunemisest. Eesti Haridusteaduste Ajakiri. Estonian Journal of Education, [S.l.], v. 2, n. 1, p. 241-271, may 2014.
<https://ojs.utlib.ee/index.php/EHA/article/view/eha.2014.2.1.10>
- Akadeemiline habitus, akadeemiline identiteet. Teoreetiline lühikäsitlus (õpiobjekti autor Sarv, E.-S.)
https://www.tlu.ee/opmat/ka/opiobjekt/akadeemilisest_identitee_dist/teoreetiline_lhiksitus.html
- Cowley, S. 2005. Õpetaja õpiabi. Kuidas olla enesekindel ja heatujuline õpetaja. El Paradiso.

Õpetajate identiteet ja juhtimine

Õppimise alused	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kognitiivne areng, aju ja õppimine, mõtlemine ja mõistestruktuurid. ➤ Taju ja tähelepanu. ➤ Mälu ja õppimine. ➤ Füüsiline areng. ➤ Eneseregulatsioon ja metakognitsioon. ➤ Emotsioonid ja pidurdusprotsessid. ➤ Keel, kõne ja lugemisoskus.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kogemusõpe avatud õppekeskkonnas. Toimetanud I. Timoštšuk, H. Uppin, A-M. Näkk. Tartu.2019. ➤ KÕRGKOOL JA PSÜHHOLOGIA Toimetajad: Karin Täht Jaanus Harro Olev Must Anu Realo.Tartu 2013 ➤ ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE ESIMESES JA TEISES KOOLIASTMES Toimetanud Eve Kikas Tallinn ➤ Õppimine ja õpetamine kolmandas kooliastmes. Üldpädevused ja nende arendamine Toimetanud Eve Kikas ja Aaro Toomela Tallinn 2015. ➤ Üldpädevused gümnaasiumis Koostaja Margus Pedaste Tartu 2020. ➤ Krull, E. (2018). Pedagoogilise psühholoogia käsiraamat. Tartu Ülikooli kirjastus. või Krull, E. (2000). Pedagoogilise psühholoogia käsiraamat. Tartu Ülikooli kirjastus.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Traditsioonilise ja nüüdisaegse õppekeskkonna tunnused. ➤ Avatud ja enesejuhtimist toetav õppekeskkond. ➤ Õpetamis- ja kasvatustegevuse reflekteerimine ning õpetajatöö põhiväärtuste mõtestamine ja analüüsimine. 	Õppekeskkond ja õppevara
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uurimisprojekti "Süsteemaatiline kirjanduse ülevaade õpikäsituse nüüdisaegsuse hindamiseks sobivate mõõtvahendite leidmiseks" raport ➤ Nüüdisaegne õpikäsitus (ut.ee) sisu.ut.ee 	
Kaasav haridus	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Erivajaduste käsitlemine. ➤ Inimeste kohanemist mõjutavad tegurid. ➤ Erivajaduste klassifikatsioon, erivajaduste määramise alused. ➤ Kaasava hariduse mõiste, sisu ja seadusest tulenevad kohustused selle rakendamiseks. ➤ Erinevad võimalused kohandusteks õppija arengu toetamiseks - tõhustatud tugi ja eritugi. ➤ Hariduskorraldus Eestis, riiklike õppekavade erinevused, individuaalne õppekava (IÕK). ➤ Õpetaja roll koostöövõrgustiku kujunemisel. ➤ HEV-õpilastele eri- ja tõhustatud toe rakendamise erinevused.

- Agressiivsetele ja käitumishäiretega õpilastele käitumise tugikavade koostamine.
- Kaasamisel tekkivad raskused, tagasilöögid, kohaliku omavalitsuse roll haridusasutuse toetamisel.
- Erinevate spetsialistide roll võrgustikutöös.

- Kõrgesaar, J. (2002). Sissejuhatus hariduslike erivajaduste käsitusse. Tartu: TÜ Kirjastus.
- Glynis, H.(2017). Erivajaduste määratlemine. kirjastus Studium.
- Hoopmann, K. (2019).
- Aspergeri sündroomiga õpilane klassis. kirjastus Studium.
- Sepp, V. (2010). Andekusest ja andekatest lastest. TÜ Kirjastus Hindamisele pääsemise tingimused Kohustuslikud õppematerjalid Soovituslikud õppematerjalid
- Toomela, A. (2017). Minu lse areng: inimlapsest inimeseks. Tartu.
- Rygaard, N.P. (2016). Kiindumushäirega laps. MTÜ Igale Lapsele Pere.
- Veskis, K. (2018). Autismi olemus. Pilgrim.
- de Bruin, C. (2014). 5 küsimust. Eesti Autismiühing.
- Webster-Stratton, C. (2018). Imelised aastad. Atlex.
- Hudson, D. (2019) Spetsiifilised õpiraskused. Mida oleks õpetajal tarvis teada. Studium
- Hüperaktiivne laps. (2003). Artiklite kogumik. Koost. M.Roomeldi, L.Haldre jt. Tartu Ülikool
- Wilde, K.C. (2019). Autismi logistika.

- Õppekasvatustöö eesmärgistamine ja eesmärkide klassifikatsioonid. Eesmärkide sõnastamine, Bloomi taksonoomia.
- Õppekasvatustöö eesmärkide allikmaterjalid, konkreetsete õppe-eesmärkide formuleerimine ja kategoriseerimine.
- Õpetamise meetodid.
- Gagne' õppeühiku mudel.
- Õppimine, õppimisteooriad.
- Kognitiivsed, individuaalkonstruktivistlikud ja sotsiaal-konstruktivistlikud õppimisteooriad ning nende rakendused.
- Õppimine, biheivioristlikud õppimisteooriad.
- Sotsiaalne õppimine (A.Bandura). Kognitiivsete õppimiskäsituste tekkimine ja levik.
- Üldistamine ja ülekanne õppimisel.
- Vögotski käsitus õppimisest.
- Konstruktivistlikud õpikäsitused.
- Enesemääratlemisteooria/isemääramise teooria.
- Eesmärgiorientatsiooni, kognitiivne dissonants.
- Saavutusmotivatsioon ja Bandura enesetõhususe käsitus.
- Õpetaja hoiakute ja uskumuste mõju õpilaste motivatsiooni kujunemisel.

**Õppe
kavandamine
/ Õppimist
toetav
õpetamine**

- Soodsa õpikeskkonna ettevalmistamine tööks klassiga.
- Õpetaja kui klassi juht ja suunaja.
- Distsipliini kindlustamine tunnis (J. Kounini järgi).
- Probleemne käitumine ja kiusamine eri tasanditel.
- Hindamine õppe kavandamise osana.
- Erinevad hindamismeetodid ja nende kasutusvõimalused õppimise toetamiseks.
- Õppimist toetav hindamine.
- Õppekava kui õppimise plaan, selle komponendid ja rakendumise tasandid. Üld- ja valdkonnapädevused, läbivad teemad/ üldoskused, nende arengu toetamise võimalused aineõppes/üldõpetuses ja aineüleselt.
- Õppekava põhiküsimused, erinevad õppekavatüübid ja nende osad.

- Krull, E. (2018). Pedagoogilise psühholoogia käsiraamat. Tartu Ülikooli Kirjastus (või vana versioon Krull, E. (2001). Pedagoogilise psühholoogia käsiraamat. TÜ Kirjastus)
- Eggen, P. & Kauchak, D. (2013). Educational psychology: Windows on classrooms, 7th/9th ed. New Jersey: Pearson. 1. ptk, Professional Knowledge, lk. 6 -13 2. ptk, Cognitive Development, lk. 30 - 52 5. ptk, Learning styles, lk. 145-147 6 ptk, Principles of Cognitive Learning Theory and the Construction of Knowledge 7. ptk, Cognitive Processes, lk. 226 - 243 8. ptk, Complex Cognitive Processes 9. ptk, Behaviorism and Social Cognitive Theory 10. ptk, Motivation and Learning 11. ptk, A Classroom Model for Promoting Student Motivation 12. ptk, Classroom Management: Developing Self-Regulated Learners 13. ptk, Learning and Effective Teaching
- Teatmik õpetajale. Märka ja toeta last. Sagedamini esinevad terviseseisundid ja puuded õpilastel. (2010). Toim. A. Sarjas.
- Gagné, R.M. & Driscoll, M. P. (1992). Õppimise olemus ja õpetamine. Tartu: TÜ kirjastus.
- Gordon, T. & Burch, N. (2008). Õpetajate kool: kuidas tunda ennast õpetajana paremini: Tartu: Väike Vanker
- Lovaas, O.I. (1998). Arenguhälbega laste õpetamine: raamat minule. Tartu: Eesti Autismiühing. 7.Reilson, M., Paabo, R. (2007). Kuulmislangusega laps tavakoolis. Tartu: Studium.
- Rogers, B. (2011) Käitumine klassiruumis. Tõhusa õpetamise, käitumisjuhtimise ja kolleegitoe käsiraamat. Tallinn.
- Roomeldi, M. jt (2003). Hüperaktiivne laps. Abiks lapsevanematele ja pedagoogidele. TÜ Kirjastus. 10.Sepp, V. (2010). Andekusest ja andekatest lastest. Tartu: Atlex.
- Lindgren, H. C. & Suter, N.W. (1994). Pedagoogiline psühholoogia koolipraktikas. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus.

Miinumumteadmised ja -oskused metoodika teemadest lähtuvalt:

Eesti keele õpetamise metoodika	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ülevaade Eesti haridusseadustest. Riikliku õppekava koostisosad. Ainekava. ➤ Eesmärgid ja pädevused. Ainetevaheline lõimimine. Läbivad teemad. ➤ Tunnitüübid. Eesti keele tunni ülesehitus. Tunni osade ülesanded ➤ Tunnikava koostamine ühe õppetunni kohta. ➤ Keskkond võõrkeeleõppe toetajana. Füüsiline, sotsiaalne ja vaimne keskkond keeleõppeks. ➤ Põhikooli esimese, teise ja kolmanda astme õpilaste ealisi eripärasusi ning õpetamise meetodite valik sellest lähtuvalt. ➤ Didaktiline materjal. Õppevahendite koostamise nõuded. ➤ Õppematerjali analüüs ➤ Mitteverbaalsed tõlkevahendid. ➤ Lugemine. Lugemisstrateegiad. Lugemisülesanded. ➤ Lugemistunni liigid ➤ Meetodid ja metoodilised võtted. ➤ Otsene ja kaudne vigade parandamine ja hinnangu andmine. ➤ Suulise ja kirjaliku töö hindamine. ➤ Aktiivõpe. Aktiivõppemeetodid. Mäng. Mängu liigid. Kasutamise võimalused. Mängulised elemendid eesti keele tunnis. Rühmatöö. Vestlus. Diskussioon. Dispuut ➤ Osaoskused ja nende arendamine
English Language Teaching Methodology	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Teaching and Learning: Factors, Styles, Methods. ➤ Games and Project Work. ➤ Lesson Planning and Classroom Management. ➤ Mistakes and Feedback. Testing and Assessment. ➤ Classroom Management. ➤ Lesson Planning. ➤ Curriculum, Syllabus and Coursebooks. ➤ Songs and Storytelling in the Primary Classroom ➤ Teaching Grammar and Vocabulary. ➤ Teaching Receptive Skills: Listening and Reading. ➤ Teaching Productive Skills: Speaking and Writing. ➤ Correcting Errors, Testing and Assessment

**Методика
преподавания
РКИ**

- Понятие «система обучения» и ее содержание (компоненты системы обучения). Принципы обучения РКИ: дидактические, лингвистические, частнометодические.
- Обучение произношению: организация занятий; управление иноязычными артикуляциями. Способы работы над произношением: имитационный, артикуляционный, сопоставительный. Работа над ударением и редукцией гласных звуков. Интонационные конструкции. Обучение интонации.
- Обучение лексике. Презентация новой лексики: способы предъявления и семантизации новых лексических единиц. Организация усвоения новой лексики (словарная тетрадь, лексическая карта, подготовительные и коммуникативные упражнения); контроль за качеством усвоения новой лексики.
- Обучение грамматике. Роль грамматики в курсе РКИ. Отбор учебного грамматического материала. Языковые и речевые грамматические навыки. Виды объяснения грамматического материала: индуктивное объяснение, дедуктивное объяснение, лексический ввод.
- Лингвострановедческий аспект в обучении: содержание лингвострановедения. Антропонимы как национальные маркеры культуры. Лингвострановедческий словарь.
- Понятие о речевой деятельности. Основные и производные виды рецептивной и продуктивной речевой деятельности. Структурная организация речевой деятельности. Формы речи (устная и письменная), их лингвистические и экстралингвистические особенности.
- Аудирование как вид речевой деятельности. Психофизические механизмы аудирования. Упражнения на развития механизмов аудирования. Цели обучения аудированию. Аудирование в учебном процессе (как элемент урока, домашнего задания и контроля). Резервы и трудности аудирования. Упражнения для обучения аудированию (предречевые и речевые). Подбор, презентация и контроль аудиотекста.
- Говорение как вид речевой деятельности. Психологические механизмы говорения. Коммуникативная ситуация и ее роль в обучении говорению. Учебно-речевая ситуация. Продуктивная и репродуктивная речь. Неподготовленная и подготовленная речь. Характеристика монолога, диалога и полилога. Преимущества и трудности диалогической речи. Обучение диалогу: подготовительные и речевые упражнения. Последовательность работы над диалогом и полилогом.
- Чтение как вид речевой деятельности. Психологические механизмы чтения. Обучение технике чтения. Классификация видов учебного чтения в зависимости от целевой установки (просмотровое, ознакомительное, изучающее). Формы работы с текстом при чтении.

TESTI NÄIDE

Test „PSÜHHOLOOGILIS-PEDAGOOGILINE KOMPETENTS“

Testi lahendamiseks on aega kuni 25 minutit. Test sisaldab 3 ülesannet.

Lugege läbi pedagoogilise suhtlemise situatsiooni kirjeldus. Teie ülesandeks on analüüsida antud situatsiooni ning vastata küsimustele.

1. Ülesanne

Situatsioon: Mari on üldiselt edukas viienda klassi õpilane. Paraku on tal aga üks mure, mis takistab tal olla edukas, õppida ainult viitele. Nimelt ei suuda ta klassi ees esineda ja nii mõnelgi korral on teda haaranud lausa paanika.

Küsimused tudengitele:

- Millise õppimisteooria abil on antud situatsiooni võimalik selgitada? Palun tehke seda.
- Millest võib olla selline hirm tingitud? Tooge näiteid erinevate põhjuste kohta.
- Millised oleksid võimalused niisuguse hirmu vähendamiseks või kõrvaldamiseks?

2. Ülesanne

Situatsioon: Paul armastab sekeldusi enda ümber, ta on väga suhtlemisaldis. Ta eelistab olla tähelepanu keskpunktis.

Daniel eelistab vaikust ja üksiolemist. Tal on raske uusi tutvusi luua. Tähelepanu keskpunktis olemine häirib teda.

Küsimused tudengitele:

Määratlege, millistest temperamenditüübi omadustest on juttu mainitud näidetes. Põhjendage oma vastust.

3. Ülesanne

Analüüsige järgmist õpetaja ja õpilase vahelist dialoogi E. Berne transaktsiooni analüüsist lähtuvalt. Selgitage transaktsiooni analüüsi skeemi põhjal, miks peitub selles situatsioonis konflikt.

Dialoog:

Õpilane: „Millise peatüki ma pean järgmiseks tunniks ära õppima?“

Õpetaja: „Millise peatüki! Millise peatüki! Ma olen ju tunnis kõigest sellest juba rääkinud.“

Test „METOODILINE KOMPETENTS“ (EESTI KEEL TEISE KEELENA)

Testi lahendamiseks on aega kuni 70 minutit. Test sisaldab 5 ülesannet.

Ülesanded 1–4: Te peate lahendama järgmiseid metoodilisi ülesandeid: analüüsima tunnikava, võrdlema tunnikavasid, valima optimaalse plaani ja põhjendama oma valikut, analüüsima harjutusi ning hindama neid metoodiliselt, parandama vigu jne.

Ülesanne 5: Koostage tunnikonspekt teile pakutud õppematerjali põhjal, arvestades läbivat teemat. Kasutage õppetunnis oma valmistatud didaktilist materjali.

1. ülesanne

1. Tutvuge 8. klassi ülevaatega
2. Nimetage, milliseid diferentseeritud ülesandeid kasutate tööks ühe teksti lugemisel. Võite lähtuda Bloomi taksonoomiast.
3. Milliseid interaktiivseid võtteid kasutate selles klassis keeletunnis?

SITUATSIOON

8. klassis on 24 õpilast. Nende hulgas on 6 hariduslike erivajadustega õpilast (HEV): kaks individuaalse õppekava alusel õppivat õpilast, üks uusimmigrant, kes ei valda ei vene ega eesti keelt ja kolm keeleliselt väga heal tasemel õpilast, kes on iseseisva mõtlemisega.

2. ülesanne

1. Tutvuge tunni põhiosa etappidega.
2. Sõnastage nende alusel keeleline, eneseväljenduslik ja isiksust arendav eesmärk. Märkige, mis tüüpi eesmärgiga on tegemist.

Õpetaja tegevus	Õpilaste tegevus	Eesmärk
Õppimine 1. Töö uue materjaliga • Jaotab õpilased rühmadesse ja annab A1 paberid ning markerid. • Tutvustab rühmatöö ülesandeid. • Aega on 10 minutit. Otsustage, kuidas jaotate ülesanded.	Moodustavad rühmad tunni alguses saadud numbrite järgi. Töötavad rühmas.	1. .... eesmärk
Rühma ülesandeks on vastata küsimustele. Selleks võib kasutada telefonides interneti veebilehte http://www.folklore.ee/Synaraamat/	Leiavad vastused küsimustele.	2. .... eesmärk: ..... eesmärk:

Iga rühm saab jaotlehed andmetega Võrumaa kohta, kust võite leida vastuseid.		
— Nüüd vaadake õpikust tabelit, kuidas avaldada tänu ja tänusõnadele vastata.	Tutvuvad individuaalselt õpiku materjaliga.	3. ....eesmärk: .....eesmärk: ..... eesmärk:
— Iga rühm peab läbi mõtlema, kuidas avaldada tänu ja sellele vastata, kui hakatakse autasustama.	Otsustavad, kuidas tänu avaldada.	4. .... eesmärk: ..... eesmärk

3.ülesanne

1. Lugege läbi tunni organiseerimise ja häälestamise osa.
2. Nimetage, mis ülesandeid häälestamine selles tunnis täidab.

TUNNI KÄIK
<p>1. Tunni organiseerimine (2 minutit).</p> <p>Õpetaja ja õpilased tervitavad. Korrapidaja teatab kuupäeva ja puudujad. Seejärel toimub väikene vestlus eelmise päeva sündmustest, et aktiviseerida õpilasi eesti keeles rääkimiseks.</p> <p>2. Häälestamine (10 minutit).</p> <p>Tahvlil on tunni teema sõnamõistusena „L___ d __ p_____d“. Iga rida saab nimetada kolm tähte. Nii saadakse tunni teema „Lapsed ja probleemid“.</p> <p>Õpetaja tutvustab tunni eesmärgid ja tunni tegevust.</p> <p>Sissejuhatus teemasse. Õpilased panevad 3 minuti jooksul kirjutama sedelitele probleeme, mis nende arvates noortel esinevad.</p> <p>Seejärel tehakse kokkuvõtte. Tahvlile kinnitatakse kõik probleemid, mida õpilased pakuvad. Tehakse järelalus, mille või kellega on need probleemid seotud (SÕPRADEGA, KOOLIGA, VANEMATEGA). Õpetaja kirjutab A1 paberile need sõnad.</p> <p>Õpetaja küsib õpilastelt, mida nende arvates tunni jooksul õpitakse. Koos sõnastatakse eesmärgid.</p>

5.ülesanne

Koostage ette antud õppekirjanduse põhjal .....klassile tunnikava teemal ".....". Kasutage näidismudelit:

TUNNIKAVA				
<p>Õpetaja nimi: Klass / rühm: Kuupäev:</p> <p>1. Tunni teema:</p> <p>2. Tunni eesmärgid</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Eneseväljenduslik eesmärk: ➤ Keeleline eesmärk: ➤ Isiksust arendav eesmärk: <p>3. Tunni tüüp:</p> <p>4. Õppevahendid:</p> <p>5. Tunni käik:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Häälestamine ➤ Õppimine ➤ Peegeldumine ehk tagasiside õpilaste poolt ➤ Koduse töö andmine ➤ Tunni lõpetamine 				
Aeg	Osa- oskused	Tunni osad		Märkused
		Õpetaja tegevus	Õpilaste tegevus	
		TUNNI ORGANISEERIMINE		
		HÄÄLESTUS		
		ÕPPIMINE (jaguneb osadeks)		
		REFLEKSIION 1. järeldused 2. teema laiendus (kodutöö) 3. uute eesmärkide püstitamine		

Test „METOODILINE KOMPETENTS“ (INGLISE KEEL VÕÕRKEELENA)

Test duration — 70 minutes. The test consists of 5 tasks.

Tasks 1–4: You have to solve a methodological task; to analyse and compare lesson plans and choose the most appropriate one by explaining your choice; to compare exercises and give your assessment of their methodological value; to correct mistakes, etc.

Task 5: You have to select study materials from the ones available in the examination room and to compose a lesson plan on one of cross-curricula topics by using the materials. The lesson plan shall include didactic materials which you have devised yourself.

Task 1

Considering the test categories presented below how would you label a **cloze test employing a passage with every fifth word deleted, beginning from a randomized starting point, which was scored in such a way that only the exact original words of the passage were accepted and students' scores were compared with those of other students to determine comparative language proficiency?**

CONTRASTING CATEGORIES OF ESL TESTS

Knowledge Tests **vs.** Performance (or Skills) Tests

Subjective Tests **vs.** Objective Tests

Direct Tests **vs.** Indirect Tests

Productive Tests **vs.** Receptive Tests

Language Sub-skill Tests **vs.** Communication Skills Tests

Norm-referenced Tests **vs.** Criterion-referenced Tests

Discrete-point Tests **vs.** Integrative Tests

Proficiency Tests **vs.** Achievement Tests

Speed Tests **vs.** Power Tests

Task 2

Define and reason **washback effects** of the following examples of ESL assessment:

1. A progress test which concentrates on one out of four chapters covered in the textbook.
2. An end of year test which concentrates on grammar and vocabulary, even though you have done lots of speaking and listening.
3. A diagnostic test which has shown that your class is very weak on speaking skills.
4. An end of year test of reading, listening and speaking, covering a wide range of material.

Task 3

In the coursebook unit on Education there is a vocabulary teaching section with 4 exercises which present and practice new vocabulary of the unit. How would you characterize the coursebook's approach to teaching vocabulary? Name the techniques of vocabulary

presentation and give at least four additional options to follow the communicative approach of ELT.

1. Match the following words from the text with suitable definitions from the right-hand column and translate. <.....>
  2. Translate the following words from the listening task. <...>
  3. Translate the following subjects and expressions with the word 'exam': <.....>
  4. Many sciences and other subjects of study end in –ology. How many –ologies do you know?
- Add to the following list: *psychology, geology, climatology, Egyptology...* <.....>

Margarita Hanschmidt and Merike Saar. 2001. All the World's a Puzzle. Form 11.
Tallinn: Saar Graafika. Pp 11–12

Task 5

Use the following form of a lesson plan and the materials available in the examination room to compose a lesson plan for a 45-minute consolidation lesson on the cross-curricular topic "XXXXX" for grade X students. The lesson plan should also include activities and didactic materials devised by yourself (at least 1 activity / material).

LESSON PLAN

Student's name:

Grade:

Teaching aids:

Topics to be covered:

Objectives:

1. Language objective (grammar / vocabulary):
2. Skills objective (listening / speaking / reading / writing):
3. Cultural / cognitive / content objective:

Lesson stage / activity	Time	Teacher's tasks	Learner's tasks	Language skills	Interaction

Test „METOODILINE KOMPETENTS“ (VENE KEEL VÕÕRKEELENA)

Testi lahendamiseks on aega kuni 70 minutit. Test sisaldab 5 ülesannet.

Ülesanded 1–4: Te peate lahendama järgmiseid metoodilisi ülesandeid: analüüsima tunnikava, võrdlema tunnikavasid, valima optimaalse plaani ja põhjendama oma valikut, analüüsima harjutusi ning hindama neid metoodiliselt, parandama vigu jne.

Ülesanne 5: Koostage tunnikonspekt teile pakutud õppematerjali põhjal, arvestades läbivat teemat. Kasutage õppetunnis oma valmistatud didaktilist materjali.

Задача 1

Прочитайте стихотворение М. Яснова «Что рисую маме». Предложите систему предтекстовых, притекстовых и последтекстовых заданий по этому тексту для уровня В1.

ЧТО РИСУЮ МАМЕ

На Восьмое марта	А ещё сегодня я
Нарисую маме	Маме нарисую
Голубое море,	Нашу свинку белую -
Небо с облаками.	Белую, морскую.
Рядом с этим морем,	Пусть любой увидит,
Пеною одетым,	Глядя на картинку,
Нарисую маму	Как люблю я маму,
С праздничным букетом.	Как рисую свинку!

Задача 2

Прочитайте примеры ситуативных заданий. Какие достоинства и недостатки вы в них видите

ОБУЧЕНИЕ ГОВОРЕНИЮ СИТУАТИВНЫЕ ЗАДАНИЯ

1. Подготовьте диалог на тему «Как мы провели день?».
2. Поговорите о своем дне. У одного из вас был хороший день, у другого — тяжелый и неудачный.
3. Вы хотите вечером пойти в кино. Договоритесь, когда и где надо встретиться.
4. У вас сегодня много дел: нужно подготовиться к контрольной, сходить в магазин за продуктами, заехать к друзьям, а вечером пойти в кино. Вам звонит друг, который говорит, что он сегодня свободен и хочет поехать в парк. Вы решаете, что тоже хотите отдохнуть, и пойдете с другом.

Задача 3

Перед чтением текста вам нужно познакомить учащихся со значением слов (учащиеся знают английский): пионер, рука, старый, посуда, часы, бесконечный, нога. Какие способы семантизации этих слов вы предпочтете? Почему?

Задача 5

Составьте план урока, развивающего навыки говорения, по теме «XXXXX».

ПЛАН УРОКА				
Учитель:				
Класс / группа:				
Дата проведения:				
1. Тема урока:				
2. Цели урока:				
3. Тип урока:				
4. Средства обучения:				
ХОД УРОКА				
Часть урока		Деятельность		Цели, задачи, методы, приемы
10:00	Оргмомент	учителя	учеников	

**Test „METOODILISED JA PEDAGOOGILIS-PSÜHHOLOOGILISED KOMPETENTSID
(TEADMISED)“**

Testi lahendamise aeg on kuni 95 minutit. Test sisaldab 70 ülesannet.
Teil on test ja maatriks (tabel). Kirjutage oma nimi igale tabeli lehele. Valige õige vastusevariant ja märkige tabelisse vastav täht. Näiteks:

A B C D (C — õige vastus).

Kui tegite vea, kirjutage nii:

A B C D (C — viga, D — õige vastus).

Kui muutsite oma valikut veelkord, ei ole vaja midagi parandada ega maha kriipsutada. Kirjutage oma vastus lisalahtrisse.

NB! Kontrollitakse ainult tabelleid.

Valige õige vastusevariant ja märkige tabelisse vastav täht.

1	Rühmatöö meetodid on...	A B C D	maailmakohvik, ring, ümarlauavestlus. etteütlus, ümberjutustus, frontaalne küsitlus. Venni diagramm, kujundav hindamine, iseseisev töö. funktsionaalne kirjaoskus, läbivad teemad, elulähedane õpe
2	Õpetaja kutsestandard, professionaalsuse taset näitavad nimetused on...	A B C	Noorem õpetaja, õpetaja, vanemõpetaja, õpetaja –metoodik. Õpetaja kandidaat, pedagoog, põhikohaga õpetaja, kohakaaslusega õpetaja. Esmane kutse, õpetaja, vanemõpetaja, meisterõpetaja, õpetaja-õppejõud.
3	Õpiväljundid on...	A B	reaalne või virtuaalne keskkond iseõppimiseks või õppuri ja õpetaja vaheliseks suhtluseks, mille levinuimaks vormiks on kool. õppimise tulemusel omandatavad teadmised, oskused, hoiakud, mis kirjeldatud õppekava, mooduli või õppeaine läbimiseks vajalikul miinimumtasemel.

		C	ümberõppe käigus omandab õppur uue kutse-, eri- või ametialase kvalifikatsiooni.
		D	suutlikkus tajuda oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga, hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohalt.
4	Kalduvust hinnata inimese kogu käitumist nende omaduste järgi, mis meile tema juures peamistena tunduvad, nimetatakse ..... efektiks	A B C D	primaarsuse oreooli platsebo pügmalioni
5	Milline neist ei ole kooperatiivse õppimise meetod?	A B C D E F	õpetaja küsimustele vastamine paaristööna vastastikune küsitlemine tehtud tööde analüüs tööjaotusega rühmatöö ühisõppimine rühmas loeng-vestlus
6	Biheivioristlik lähenemine vaatleb isiksust, kui:	A B C D	oma käitumise tagajärgede mõtestajat (arusaajat) erinevate situatsioonide kognitiivset interpreteerijat konflikti teadvustamata jõudude ja reaalsuse vahel inimestevahelist vastastikust mõjutamist
7	Milline on hariduse, ühiskonna ja tööturu peamine digioskuste arendamise kitsaskoht?	A B C	Digioskuste arendamise ja omandamise tase on ebaühtlane kõikides eagruppides. Digioskuste arendamiseks puudub vastav didaktika. Kiirelt muutuvale tööturule vajalikke digioskusi on väga raske ette prognoosida.
8	Haridusliku erivajaduse põhjustajaks on:	A B C D	sünnipärased või omandatud puuded vaesus ja kultuurinõrk kasvukeskkond erinevad põhjused/kombinatsioonid nõrk säilenõtkus
9	Mis iseloomustab kakskeelse hariduse tugevaid vorme?	A B C	Eesmärgiks on sihtkeele oskuste arendamine Nii sihtkeele kui ka emakeele omandamine kõnes kui kirjas. Keeleõpet toetatakse tõlkimise kaudu

		D	Lapsel kujundatakse sihtkeelne identiteet
10	Millisele konfliktiväljendusviisile viitavad rõhutatud „jäine“ viisakus ja suhtluspartneri ignoreerimine?	A B C D	Agressiivne ja avalik Agressiivne ja varjatud Passiivne ja avalik Passiivne ja varjatud

VÕTI ENESEKONTROLLIKS

Test "PEDAGOOGILIS-PSÜHHOLOOGILINE KOMPETENTS

1. ülesanne

Vastus: Sellise hirmu põhjuseks võib olla õpetaja negatiivne hinnang Mari varasemale sooritusele, mistõttu kardab tüdruk igat järgnevat esinemist klassi ees. Samuti võis Mari saada oma klassikaaslaste naerualuseks / tunda alaväärsust oma kaasõpilaste ees, kes teda näiteks mõnitasid. Põhimõte: Mari on teistele esinedes tunda saanud ühte negatiivset kogemust, mida ta seostab nüüd iga esinemisega. Seetõttu ei suuda ta esineda ilma, et tunneks hirmu. Tekkinud hirmutundest saab üle ainult järk- järgulise ületamisega. Näiteks lastakse õpilasel esialgu esineda ainult õpetajale. Kindlasti peab toimuma õpetaja poolne tunnustamine ja positiivsetele asjadele tähelepanu juhtimine.

Järgmise esinemise juures on kuulajateks, lisaks õpetajale, veel mõned sõpradest klassikaaslased. Kindlasti ei tohi õpilase esinemist halvustada, vaid esinejas peab tekitama positiivseid emotsioone. Seejärel toimub esinemine juba suuremale rühmale. Sellise tegevusega peaks õpilane olema mõne aja pärast suuteline esinema juba kogu klassile ning paaniline esinemishirm on möödunud.

2. ülesanne

Vastus: ekstravertsus — introvertsus.

3. ülesanne

Vastus: Õpilane pöördub Täiskasvanu tasandilt Täiskasvanu tasandil õpetaja poole. Õpetaja vastab omalt poolt Vanema tasandilt õpilasele Lapse tasandile. Skeemil need transaktsioonid ristuvad ja transaktsioonilises analüüsis nimetatakse seda konfliktseks situatsiooniks.

**Test „METOODILISED JA PEDAGOOGILIS-PSÜHHOLOOGILISED KOMPETENSIID
(TEADMISED) “**

VÕTI

1	A	B	C	D		
2	A	B	C			
3	A	B	C	D		
4	A	B	C	D		
5	A	B	C	D	E	F
6	A	B	C	D		
7	A	B	C			
8	A	B	C	D		
9	A	B	C	D		
10	A	B	C	D		

TESTIDE TULEMUSTE HINDAMINE

Üliõpilase eksamitulemus on positiivne, kui **igas testis** saavutatakse **vähemalt 51%**.